

Čís. 4926.

Zákon neomezuje výrok o ztrátě čestných práv občanských (§ 32 zák. č. 50/1923) na zdejší státní příslušníky; jde proto o zmatek č. 11 § 281 tr. ř., nevyslovena-li ztráta oněch práv z důvodu, že obžalovaný je cizím státním příslušníkem, ač uznáno, že zločin (podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep.) spáchal z pohnutek nízkých a nečestných.

Jde o zmatek č. 11 § 281 tr. ř., zaměnil-li nalézací soud peněžitý trest, který mínil uložit podle § 29 zák. č. 50/1923 kumulativně s trestem žaláře, ihned, použiv § 260 a) tr. zák., v trest na svobodě.

(Rozh. ze dne 20. února 1934, Zm II 440/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 8. září 1933, pokud jím nebyla u obžalované, odsouzené pro zločin výzvy k trestným činům podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep., vyslovena podle § 32 téhož zákona ztráta čestných práv občanských, — zrušil napadený rozsudkový výrok, uznal, že obžalovaná pozbývá čestných práv občanských; dobu trvání tohoto vedlejšího trestu, pokud není ustanovena v zákoně, stanovil na tři roky. Zároveň zrušil podle § 290 tr. ř. výrok, že se obžalovaná vedle trestu žaláře v trvání 5 měsíců, zostřeného postem čtrnáctidenně, odsuzuje podle § 29 zák. na ochr. rep. s použitím § 260 a) tr. zák. k dalšímu trestu žaláře v trvání 20 dnů, a uznal právem, že se obžalované podle § 29 zák. na ochr. rep. ukládá peněžitý trest 1.000 Kč (tisíc Kč), na jehož místo v případě nedobytnosti nastupuje trest žaláře v trvání 20 dnů.

D ů v o d y:

Nálezací soud odsoudil obžalovanou pro zločin podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. za použití § 54 tr. zák. do žaláře na 5 měsíců, zostřeného postem 14 denně, uznal, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, nevyslovil však ztrátu čestných práv občanských podle § 32 zák. na ochr. rep. odůvodňuje to tím, že obžalovaná — jež je státní příslušnicí rakouskou, nemajíc čl. státního občanství, nepožívá čestných práv občanských.

Tento výrok právem napadá zmateční stížnost státního zastupitelství důvodem č. 11 § 281 tr. ř. V 2. odst. § 32 zák. na ochr. rep. je blíže uvedeno, co ztráta čestných práv občanských znamená, a z toho je jasně patrné, že zákon nemíní výrok o ztrátě čestných práv občanských omezit na státní příslušníky republiky Československé. Tak mluví zákon o ztrátě významování, řádů a čestných odznaků, jež nejen že mohou býti udělovány příslušníkům cizích států (§ 2 odst. 2 a § 4 zák. ze dne 10. dubna 1920, č. 243 sb. z. a n.), nýbrž dokonce z části jsou jim vyhrazeny (vlád. nař. ze dne 7. prosince 1922, č. 362 sb. z. a n.). I akademické hodnosti mohou zde získati cizí státní příslušníci, ba mohou býti i připuštěni k povoláním, pro něž taková hodnost je podmínkou (§§ 2, 4, 5 a 6 zák. ze dne 28. června 1929, č. 114 o výkonu lékařské

prakse). Zajisté nelze též zásadně vyloučiti, že i cizí státní příslušník by mohl požívati plat z milosti nebo nějaký jiný plat z peněz veřejných. Stížnost poukazuje dále právem i k tomu, že nejde jen o ztrátu práv již nabytých, nýbrž i o ztrátu způsobilosti k jich nabytí, jež může trvati ohledně některých práv až 10 let, ve kteréžto době by odsouzený mohl nabýti zdejšího státního občanství, takže i s tohoto hlediska jeví se omezení dotyčného ustanovení na zdejší státní příslušníky mylné, an zákon sám tu rozdíl nečiní. Ježto nalézací soud uznal, že obžalovaná spáchala čin z pohnutek nízkých a nečestných, vykročil zřejmě ze své moci trestní, když při velícím znění § 32 zák. na ochr. rep. neuznal u obžalované na ztrátu čestných práv občanských. Bylo tedy zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti a rozsudek v tomto směru doplniti.

Nalézací soud vykročil však dále ze své trestní moci i potud, že trest peněžitý, jež mnil obžalované uložití podle § 29 zák. na ochr. rep. kumulativně s trestem žaláře, zaměnil ihned použitím § 260 a) tr. zák. v trest na svobodě. Postup tento je zřejmě nezákonný, odporující ustanovení § 33 tr. zák., ježto trestní zákon v předpisech o trestání zločinů nezná ustanovení obdobného § 260 a) tr. zák., které připouští záměnu peněžitého trestu jako výjimku ze zásady § 259 tr. zák. jen při vyměňování trestu pro přečin nebo přestupek. K této vadě rozsudku jest podle § 290 tr. ř. přihlížeti z moci úřední, poněvadž obsahuje nesprávné použití zákona v patrný neprospěch obžalované (čís. 11 § 281 tr. ř.), jež podle zákona bude si musiti odpykati náhradní trest na svobodě za případný kumulativní trest peněžitý jen, nesežene-li peníze na úhradu trestu a nebude-li lze příslušnou částku na ní vymoci, což předem nelze naprosto vyloučiti. Bylo proto příslušný výrok rozsudku zrušiti a uznati právem, jak se stalo, ježto zjištěná činnost obžalované, totiž podněcování ke zločinům vojenským, tedy ke zločinům zvláště nebezpečným, vyžaduje, by účinnost trestu byla náležitě zvýšena.

Čís. 4927.

Svojvoľné pozmenenie obsahu duplikátu nákladného listu, vydaného železnicou, je zločinom padelania verejnej listiny podľa § 391 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 20. februára 1934, Zm IV 478/33.)

N a j v y š š í s ú d preskúmal trestnú vec proti V. E. obžalovanému zo zločinov falšovania súkromých listín, a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného vyniesol tento r o z s u d o k: Zmätočná sťažnosť sa zamieťa. Z dôvodu zmätočnosti označeného v bode 1 b) § 385 tr. p. z úradnej moci zrušujú sa rozsudky oboch súdov nižších stolíc, nakoľko čin obžalovaného bol kvalifikovaný zločinom padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403 bod 3 tr. zák. — a tento čin sa kvalifikuje zločinom falšovania verejnej listiny podľa § 391 tr. zák.